

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Kenyérkérdés.

Egy jogot tanult ember becsületes cipésziparos lett. Nem szánja, nem bánja a tettét, sőt azért lett boldog ember, mert kitanulta a cipész mesterséget is. Nem a jogi diploma, hanem a kaptafa, a bőr, a csinos cipők jutatták jóléthez. Mert úgy fordult a sora: hogy az egész város intelligenciája, a jogi diplomás cipész mesterhez hordja a garasait. És a mester gyarapszik, tollasodik, míg ha jogászi diplomával keresné a kenyerét, talán most is kilincselne, talán most is lépcsőt koptatna egy üres állásért.

Ahogy kitétte a cégtábláját, egyszerre híres ember lett.

Nálunk az ilyesmi fehérholló számba megy.

Pár éve, mikor egyik fővárosi fogalmazó megunt a hasztalan pályázgatást és doktor juris diplomájától elment asztalos inasnak, az egész Budapest meg talán az egész országban is ez az esemény közbeszéd tárgya volt.

Miért? Mert eddig talán ez volt az első fogalmazó, aki az íróasztaltól elment a gyalupadhoz. Valami új és szokatlan dolog ez Magyarországon. Bezzeg Francia, Angol és Németor-

szágban, ahol az iparosok is képzett, iskolázott emberek, ott az e fajta jelenségek napirenden vannak, ott bizony éppen az volna a fehérholló, aki megúnná a cipész műhelyét és bevetődne a hivatali buróba — asztalt porolni. A művelt nyugot ipari államaiban ma köztudatba ment az a vélemény, hogy az iparosnak is iskolázott, képzett és intelligens embernek kell lenni. Ott nem menedékhely az ipari pálya, ahová csak a kényszerült, a másutt nem boldoguló fiatalok menekülnek.

Nálunk szekundákkal megrakott bizonyítvánnyal keresnek valami inas helyet a lusta szorgalmatlan tanulóknak. Szinte a végső stáció: mikor a gyerekkel ipari pályán próbálkoznak. A kényszerűség elvénél fogva teremnek nálunk az inasok. Arról szó sincs, hogy egy-egy inas középiskolát végzett tanuló elmenjen a csirizes tálhoz. Az ilyen ifjú már úr. A kis hivatali pálya már nyitva van előtte, ahol kabátban és keztyűben járhat, nem muszáj kergesre dolgozni a tenyerét: beamter lehet. Avval senkisésem törődik, se szülő, se fiú, hogy tulajdonképpen a kishivatali pálya az életnek az átvergdése. Az elégedetlenség és a kinlódás ezeket az embereket csak emészti: mert a kabáthoz és keztyűhöz

nagy igény és társadalmi körülmény is tolakodik, ami elől nem lehet kitérni. Belehajszolja az élet, az elcsigázott idegrendszer, a divat és a társadalom.

Eddig csak ment valahogy az is, hogy a diploma kenyérhez juttatta az embert. De a proletárizmus egy-két évtized óta oly nagy irányban indult meg, hogy maguk az iskolák, melyek hivatali vannak a műveltség diadalát hirdetni, száználmas jelentésekben számolnak be arról, hogy a szellemi pályán nagy tultengés mutatkozik.

Ha a szülőket a tudomány szeretete vezetné ez elhatározásaikban, még dicsérni lehetne. De a szülők legnagyobb része abban a téves hitben él: hogy csak a hivatalnoki pálya a boldogító pálya, a többi nem az. Az iparosé lenéző még akkor is, mikor már iskolázott, diplomás emberek körmölnek egy forint munkadíjért.

Most, mikor az iskolák nemsokára kinyílnak, gondoljuk el, hogy csak rajtunk áll az ország és a társadalom boldogsága, a nemzeti vagyon kérdése. A *jövő az iparé*. Azé az iparé, mely a magyarországi fogyasztók igényeit kielégíti, amelyben meglegyen a nemzeti karakter és a jelleg, a csinoság, a nemzet sajátos szokásainak hű kifejezője, amely ipar a külföldi ipar jogtalan betolakodását főleg akkor fogja

Évek multán.

Egy házasság történetét akarom elmondani, amelynek boldogsága a boldogtalanságból fakadt. Hogyan? Én nem tudom megmagyarázni, csak azt fogom följegyezni híven, ami történt, amit tudok, aztán találja ki mindenki, ha tudja, az igazságot.

A történetem hőse Csákány Miklós föld-birtokos. Ott él lenn a Tisza mellett. Az ő házasságáról leszen szó. Amikor úgy tiz esztendővel ezelőtt odakerült kis földjére, nagyon mogorva, szótalan ember volt. Már búskomorságtól féltették, amikor valaki azt tanácsolta neki, hogy házasodjék meg. Csákány megfogadta a tanácsot. Nem szerette a leányt, de már olyan szenvedést okozott neki a bánata, hogy elhatározta: vagy főbe lövi magát, vagy — megházasodik.

Hogy pedig miért volt bánatos, azt is elmondom.

Diákkorában történt még, hogy halálosan forrón, eszeveszetten belebolondult egy leányba, a szomszéd ispán leányába. Könnyű volt belebolondulni, mert nagyon szép volt a leány, csupa báj és temperamentum. Miklós akkor 17 éves lehetett, a leány tizenöt. Két évig tartott az idilljük ott a pusztán. Ez a két év volt életüknek tavasza, csupa virág, derű, gondtalan, édes ifjúság. Csákány rab-szolgája lett annak a kis leánynak, aki kettőhöz értett nagyon: a daloláshoz meg a kacagáshoz. Teremtő nagy Isten, hogy tudt kacagni! Csodás zene, egészlelő imád-

ság, aranyos jókedv volt egyszerre a kacagása. Ha elkezdte, még a vének komoly, régi festett képei is elmosolyodtak a falon s mintha az öreg óra ketyegése is kacajjá vált volna. Mindenható volt ez a kacaj, ez a leány mindent el tudott vele intézni, mert akire ránevetett, azt lekötelezte magának.

Két évig tartott, amint mondtam, az idilljük.

Aztán fölkerült a fiú a fővárosba jogásznak, a leány pedig színinövendéknek. Amikor elváltak, az olyan különös volt. Csöndes alkonyattájban bucsúztak ott a jegenyék alatt s a fiú bús volt.

— Úgy-e nem fog feledni, úgye látjuk egymást? Fogadja meg, hogy az lesz hozzám, aki volt s a legnagyobb ünneplés közepette sem felejt el engem — szólt kimondhatatlan szomorúan a fiú.

A leány erre is elkacagta magát, édesen. — Már hogy feledném el, maga csacsi az én gyermekkori pajtásomat!

És egyre kacagott, még a könnyein keresztül is kacagott, látszott rajta, hogy a síráshoz nem ért. Így búcsúztak és amikor újra találkoztak, de más volt a leány.

Megkomolyodott, megokosodott egy pár év alatt, a pályáján pedig csodamód gyorsan haladt fölfele. Csákány udvarolt neki, mert napról-napra jobban szerette. És amikor a leányból már ünneplést színész nő lett, akkor látta Csákány, hogy ő tulajdonképpen boldogtalan. Miért? Mert ime, gyermekkori ábrándját hatalmas szenvedély alakjában átöröklötte férfi korára. A művésznőt pedig

nem láthatta már olyan sokszor, mint azelőtt, a meghitt pillanatok mind ritkábbá váltak, mert hiszen egy híres színésznőnek nagyon sok dolga van.

Csákány azután egy önfeléd pillanatában, amikor fájt neki valami, így talált szólni hozzá:

— Mit ígért, amikor elváltunk?

— Ugyan — szólt a leány — maga csacsi, hát elfeledtem én magát? Hiszen maga a legjobb barátom!

És kacagott ismét, valamivel hangosabban, melodikusabban, de hatásosabban, mint akkor és Csákány a szemébe nézve, csókolgatta a kezét.

Hej, pedig dehogyan váltotta ő be, amit akkor ígért. A férfi szenvedélye csak növekedett, mint olaj a tüzre, hatott reá a leány valóban nagy művészete. A leány pedig tudta ezt és bámulatra méltó ügyességgel ápolta ezt a szenvedélyt. Ki tudja, nem véheti-e még valaha hasznát? Ez a talentumos ember sokra viheli, talán majd akkor, ha összeöregedtek a házassághoz, talán... De gazda nélkül csinálta a számadást, mert Csákány, aki szinte veszedelmesen szerette, hódolt az akaratának, de csak addig, amíg a szállongó, de általa sohasem hitt pletykák közül egynek a valóságáról meg nem győződött. Akkor eszeveszetten tört be a művésznőhöz. Mi történt köztük, nem tudja senki, valószínű, hogy a leány páratlan okossága háritotta el a nagyobb veszedelmet.

kiszorítani, hogyha az ifju nemzedéket nemcsak gyakorlati viaskodásra kényszerítjük, hanem a különleges szakoktatás mellett, melynek szolgálatában a különböző fokú ipari és szakiskolák állanak, meghonosítjuk az általános irányt is. A szakoktatás különleges iránya képzett és szakavatott iparosokat nevelne, általános iránya oly nemzedéket képezne, mely az ipar tántorithatatlan hívének vallaná magát.

Hol is kellene ennek az általános iránynak kezdődnie? Ott, mikor a gyermek még az A B C-ét tanulja, mikor megértetnék vele, hogy az ipari foglalkozás nélkülözhetetlen, tisztességes, becsületes és pénzzel járó. Elbeszélő és oktató módszerrel már a népiskola elvetheti a magyar ipar szeretetének magvát, amely a középiskolában kellő gondozás mellett törzssé növekednék.

Az ilyen általános nevelés oly nemzedéket nevelne, aki kedvvel lépne az iparos pályára.

Az ilyen általános nevelés képzett emberré készíti elő az ifjúságot. A képzett iparost a közönség felkeresi s a képzett iparos boldogul is. Miután a legfüggelenebb pálya az iparosé, a lehető legokosabb gondolat, ha gyermekeinket az úgynevezett *úri*, de néhez pályára nem hajszoljuk, hanem nevelünk belőle képzett iparosokat, akik maguknak is, az országnak is állandó jólétet biztosítanak.

Magyar imádságos könyvek.

A magyarosítás szempontjából hasznos eszmét vetett föl *Hegedüs A.* Elek zalabagonyi tanító a *Magyar Paizsban*. Cikkét irt s ebben magyar imádságos könyveket kér a vendégek iskolás gyermekek részére. A szer-

kesztő, a magyarságért oly tüzzel harcoló *Borbély György*, meleg szeretettel karolta föl az eszmét s lapjának augusztus 6-iki számában a szerkesztőség nevében is megújítja a kérelmet.

Egész terjedelmében ide iktatjuk ezt a kérelmet:

Adakozzunk filléreinkkel idegen anyanyelvű gyermekeink számára!

Kérjük a jó lelkű tanügybarátokat s a magyarság apostolait, hogy adakozzanak filléreikkel s segítsék, támogassák a nemzetnapszámókat hazafias ügybuzgó munkálkodásukban.

Nemzeti célokért küzdünk! Támogassuk tehát azokat, kik a nemzet templomában: a népiskola falai között az apró eseményeket nevelik s tanítják a hazaszeretetre, a becsületességre és magyarságra.

Magyar imakönyveket kérünk, hogy a vendégek kezébe magyar ének- s imakönyvet adhassunk. Jutalmazunk és magyarsítsunk, mert a gyermek az ajándékul kapott magyar imakönyvet megbecsüli s büszke reá. Hadd lássa, hadd olvassa a gyermek imakönyvének első oldalán:

A jó és szorgalmas tanulónak vizsgai emléke 1908.

Nyomjuk ide az iskola pecsétjét s a gyermek világlátésában, öreg vénségében is megőrzi, megbecsüli a tanítójától kapott kedves emléket, büszke lesz reá s jó emlékekkel, örömtől derült arccal fogja unokáinak mutogatni fiatalkori emlékeit.

Egyöntetűség kedvéért megjelöljük a könyvet: Stampai-féle ének- és imakönyv legyen, a fő azonban, hogy a szokásos imák és énekek feltalálhatók legyenek a könyvben. Nem köljük magunkat tehát csupán a megjelölt könyvhöz.

A jóléti adományokat kérjük a *Magyar Paizs* szerkesztőségébe, honnan a helyükre juttatjuk s köszönettel nyugtázzuk.

A magunk részéről szívvel-lélekkel csatlakozunk a kérelemhez. Mert az eszmét kitünőnek tartjuk arra, hogy az iskolában magyarrá nevelt gyermekeket azzal a könyvvel is a magyarságnak megtartsuk.

Azért melegen ajánljuk azt a kérelmet a jóléti magyarok figyelmébe.

Egyesek adakozásából azonban nem sok eredményt várunk. Aki adna sem ad, mert az adakozás nem esik keze ügyébe. Néhány száz könyv így is összegyűlhet. Azonban ez nem elég. A könyvek ezreire volna szükség. Mert el kellene vele árasztani a vendégek és horvát vidék mindannyi iskoláját. Hogy kiszorítsák vele lassan a vendégek és horvát imádságos könyveket. Ez nagy haladás volna a templom magyarsítására is. (Különösen ott, hol a zágrábi papok akadályt nem gördítenének a magyar ének bevezetése ellen.) Az a magyar imádságos könyv odanőne a fiú, a leány szívéhez. Kisérné a gyermeket az ifjú, a felnőtt, az öreg korba. Mert itt is megvan a szokás hatalma. A megszokott könyvből az ének és az imádság is jobban esik. Hanem, ismételjük, egyesek adományából kevés eredményt várunk. Azért az államhoz, a vármegyéhez, a *Dunántúli Közművelődési egyesület zalai fiokjához*, az iskolák fenntartóihoz, a könyvkiadó hivatalokhoz stb. is intézzék a kérelmet. És ne csak a lapok útján, hanem külön-külön levelekben is.

Ha azután érkeznek a könyvek, ne tegyék azt vizsgai jutalomkönyvvé. Az ajándéknak nem szabad célnak lenni. Eszköz legyen ez a magyar nyelv és a magyar szellem terjesztésére és megőrzésére. Mint ilyent oda kell adni mindegyik gyermeknek. A gyöngének úgy, mint a jó tanulónak. A szelidnek épp úgy, mint a rakoncátlankodónak. Hisz gyakori eset, hogy az iskolai gyöngye, vagy fékezhetetlen forma gyerekből az életben a legderekabb polgár válik. A magyar nyelv, szellem és erkölcs ápolásában tehát éppen nem szabad különbséget tennünk a tanulók között.

Az eszközöket mindannyiának kezébe kell adnunk. Kivétel nélkül. És

E nevezetes találkozás után Csákány este a kaszinóban barátaival előtt becsületszavára kijelentette, hogy elmegy a fővárosból, leköszön hivataláról és visszavonul kis birtokára gazdálkodni, soha többé tájékozódni sem jön a városnak. Kérte barátait, vegyék ezt tudomásul.

El is ment, bár tépelt szívvél; embergyűlölvé lett és ekkor jött a tanács, hogy házasodjék meg.

A leány, akit választott, merőben ellentéte volt annak a másíknak. Csöndes, házias, lilomszerűen tiszta, kék szemében nyugodt derű, inkább passzív természet. Nagyon megszerette a inogorva embert, valóságos imádkozó. S amikor híre ment az eljegyzésüknél, akadtak, akik megmondták a leánynak, hogy ne menjen hozzá Csákányhoz, mert az másba szerelmes gyermekkorára óta, nagyon, olthatatlanul, de boldogtalanul, csak azért nőszül, hogy vigasztalódjék.

— Hát vigasztalni fogom az uramat, — felelte. — Ha kell, vigasztalni fogom egy

egész életen át mindig. Ha halála napjáig tudja szeretni azt, akit megszeretett szíve első lobbanásával, akkor nagyon boldogtalan, de tiszteletreméltó ember lehet, megérdemli a vigasztalást.

És nem kérdezt semmit az urától, az sem szólt soha semmit a multról.

Az asszonyka leste a gondolatát, ha egyedül akart lenni, egyedül hagyta és csodás érzéssel találta el, hogy mikor esik jól az urának az ő társasága. Ilyenkor kedves volt, jó, sohasem panaszkodott és sohasem volt szomorú, nehogy meglássa valaki. Így csöndben éltek és nem zavarta őket semmi, csak két kis gyerek, két fiú. Hogy ezek megjöttek, növekedtek, teljes volt a boldogság a házban.

Az évek pedig surrantak egymás után, szinte észrevétlenül. Tíz esztendő múlt el. A gyerekeknek már iskolába kellett volna menni a városba és Csákány már azon gondolkodott, hogy a feleségével küldi föl őket, amikor jött egy levél: »Föloldom a szava alól,

hiszem, hogy meggyógyult? Hozza föl a gyermekeit, szeretném látni őket . . . »

Csákány csak olvasta, olvasta a levelet, amikor belépett a felesége. Hirtelen elhatározással odanyújtotta neki. Az asszony elolvasta, aztán nevetve szólt:

— Megyünk, megyünk!

— Nem féltesz? — szólt Csákány.

— Nem én! — felelt az asszony határozottan. Egy kicsit dobogott a szíve, de csillította. Am hadd lássuk a régi ideált, — gondolta magában, ki erősebb?

A művésznővel a Margitszigeten találkoztak, Csákány, amikor megpillantotta, csalódottan hajtotta le a fejét. Egy rendkívül elegáns, de már virágkorán túl levő asszony állt előtte, aki mosolygott büszkén, konvencionálisan mindig, de kacagni már nem tudott. Csákány bemutatatta a feleségét. Egy darabon együtt mentek és tűzhelyükről beszélgettek. Csákány azután előre ment a fiához. A legközelebbi fordulónál búcsúztak, mindnyájuknak jól esett, hogy elváltak.

Berger Alfréd fogművész fogorvosi intézete BUDAPEST, VI. Teréz-körút 6.

A nyári idény alatt Keszthelyen.

Fogtömések: cement-, porcelán-, amalgam- és aranyból. Fogak és fogsorok mesteri kivitelben. Szájpadlás nélküli fogak, aranykoronák, hidmunkák s minden e szakmába vágó dolgok készítése. Javítások 3 óra alatt készülnek el Villanyerőre berendezve.

Június 25-től kezdve augusztus hó végéig terjedő működését megkezdte. — Fogadó órák d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig Erzsébet királyné-ucca 29. a Schlieffer-féle villában, Keszthelyen.

nem az iskolai év zártán, vizsgálatkor, hanem mindjárt az iskolai év elején. A szülők is szívesebben fogadják ilyenkor, mert egy könyv árát megmentik.

Az ajánlott emlékmondatot se iktassák bele. Ha éppen emlékmondat kell, írjanak bele a tanítók valamely vallásos és hazafias tartalmat. Például:

Mindnyájan egy Atyának gyermekei, tehát testvérek és az édes magyar hazának fiai vagyunk.

Vagy másfélek:

A kiadót pedig figyelmeztessék, hogy jó erős, tartós kiállítású könyvet adjon. A tömeges megrendelés révén emelheti a könyv kiállításának minőségét anélkül, hogy a könyv árát emelnie kellene.

Tartalmára nézve pedig ajánljuk: vegyen bele rövid, 5—6 nyomtatott soros imádságokat, egyet a magyar hazáért, a másikat a magyar királyért. Stampai könyvében most benne van Eszterházy nádor híres szép imádsága a meghaladja a gyermekek értelmét. Emellé kell rövid imádság is, amelyet minden nap elmondanak az iskolában a tanulók. (Tiszta magyar iskolában is.)

Engedelmet, hogy a kérdéshez hozzászóltunk. De csak a kivételhez. Magát a gondolatot szépnek, jónak, üdvösnek mondjuk s ismételten figyelmébe ajánljuk minden jó magyar embernek. Egyeseknek is, intézeteknek is.

MEGHÍVÓ.

A Sümegvidéki gazdakör választmánya *augusztus 26-án szerdán d. e. 9 órakor* a lövőtársulat kerthelyiségében gyűlést tart, erre a t. tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgyak:

I. A csabrendeki kiállítás rendezése.

Csákányék még aznap hazautaztak. Otthon azután, hogy együtt ültek a kertben, mint akkoriban gyakran szokták, szólanul, Csákány szakította félbe a csöndöt.

— Neked volt igazad, édes, nem volt veszedelmes a találkozás. Jól számítottál, nem szeretem többé . . .

Az asszony a szemébe nézett és csöndesen szólt:

— Tévedsz, Miklós! Szeretted ma is, én látom, én érzem azt, szeretted azzal a szerelmeddel, amellyel szeretted egykor, de azt szeretted, aki akkor volt, nem akit most láttál. Az igaz érzések nem halnak meg, csak a szívek öregednek. Az érzésed tárgya tűnt el, az a kacagó leány s aki helyette van, az neked nem kell. Szomorú vagy, de én értelek. A tavasz elmúlt, nem jön meg többé soha. S ezen az estén, ahogy itt együtt vagyunk, te temetsz valamit, ami nagyon drága volt neked, de ami helyett most itt van neked az én szerető szívem, meg a fiad. Mi majd pótolni fogjuk, Miklós . . .

Az asszony elhallgatott. Csákány az ölébe hajtotta a fejét s a nő reá téve kezét, csöndesen simogatta az égő homlokot.

A kert bokrai között a fák alatt halkán sutlogva bujdosott a szeptemberi szellő; valahogy az ég alján éppen lehullott egy halavány csillag s a hold engesztelő ezüstös fényt szórt az egymásra boruló férj és feleségre.

Nemeskéri Kiss József.

2. A takarmányhiány tárgyában érkezett vármegyei határozat.

Sümegen, 1908 aug. 21.

Tisztelettel

Éles Károly
titkár.

Pintér Lajos
alelnök.

H I R K.

— **Augusztus 18.** A múlt kedden ünnepeztük felsőes királyunknak születése napját. A középületeken nemzeti lófogók lengtek. Reggel 9 órakor a plébáni templomban Sümegi Gyula piarista, a veszprémi főgimnázium tanára mutatta be az Úrnak a háláadó szentmisét. Ezen a helybeli hatóságok is megjelentek.

— **Augusztus 20.** A nagy nemzeti ünnepet, Szent István király nevenapját illő kegyelettel ünnepelte meg városunk lakossága is. Az épületeken nemzeti zászlók hirdették a szent király nevenapját. A reggel 9 órakor tartott misén, amelyet szintén Sümegi Gyula piarista énekelt, a templomot zsúfolásig megtöltő közönség vett részt. Az ünnepi beszédet Horváth Mihály helybeli káplán tartotta.

— **Kitüntetés.** A király augusztus hó 18-án Bárdi László dr. ezredorvosnak a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Hivatalba.** Berczelly Kálmán dr. járásbíró szabadságidejének leteltével augusztus 17-én ismét elfoglalta hivatalát.

— **Esküvő.** Hajós István sümegi áll. elemi iskolai tanító folyó hó 15-én lépett házasságra Ober Ilonkával, Ober János kiskisnői kántortanító leányával.

Aigner Béla kameralmoravicai távirtda felvigyázó tegnap, 22-én délután 4 órakor tartotta esküvőjét Schultze Ferenc leányával, Mariskával Sümegen.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselőtestülete augusztus 16-án rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen Kiss Antal városbíró előterjesztette a megyei és az állami telefon ügyében érkezett iratokat s jelentette, hogy a megyei telefonra hat előfizető jelentkezett. A képviselőtestület utasította az elüljáróságot, hogy az állami telefonra is gvtíjtsön előfizetőket s azután határoz a telefonra nézve. Az 1909-re szóló közmunka tervezet megállapítása után tudomásul vette a gyűlés, hogy a vármegye a birtokában levő sümegi bírósági épületeket a városnak átengedte oly föltétellel, hogy a város a főszolgabírói hivatalnak minden időn által helyiségeket ad, de a főszolgabírói lakás után az évi lakáspénzt megkapja. A határozat azonban csakis a helygyminiszter jóváhagyása után válik jogerőssé. Ennek kapcsán a képviselőtestület utasította az elüljáróságot, hogy az igazságügyi kormányzatnak átengedendő telken levő épületekért bizonyos összeget kérjen. Az áll. elemi iskola építésére szükséges 210.000 K tőke fölvevése s a téglagyár bérbeadása tárgyában a szeptember 20-án tartandó közgyűlés határoz. Utóbbira nézve utasították a pénzügyi bizottságot, hogy a föltételeket határozza meg. Talabér Károlynak az ucca nyitására vonatkozó kérvényét szintén a pénzügyi bizottságnak adták ki, hogy a kérvényezővel tárgyaljon. A városbíró jelentette, hogy az államosító bizottság a második osov építésére Marton Mihálynak telkét ajánlja, ára 8000 K. Szintén szeptember a 20-án tartandó gyűlés tárgysorozatába tűzték. Grober Mária illetőségét elutasították. Tudomásul vette a gyűlés, hogy Fuchs és Gross építő vállalkozók 50.000 darab téglát vettek 36 koronájával. Aszombathelyi gyermekmenedékház sümegi telepébe Tóth Lajosné és Darnay Kálmánt választották meg. Ereki István javasolta, hogy a helybeli ipariskolában a rajz tanítására a reáliskola rajztanárát kérje föl a képviselőtestület. A gyűlés Eitner Jenő és Éles Károly hozzászólása után a javaslatról napirendre tért.

— **Állandó választmányi gyűlés.** A folyó évi szeptember hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre

az 1909. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmány ülése augusztus hó 29-én, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés szeptember hó 7-én mindenkor délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyeháza gyűléstermében lesz.

— **Halálozás.** Skálák Mihály sümegi vendéglős folyó hó 19-re virradó éjszaka hirtelen meghalt. A szíve ölte meg ezt a páratlan jószívű embert. Éjjel 2 órakor fölébredt, hirtelen rosszul lett s pár pernyi halálusa után kiszivedett. Szívszélhűdés érte. Hirtelen halálának híre igaz mély részvényt váltott ki a város közönségének lelkéből, mert az áldott jólelkű embert mindenki becsülte. Temetése aug. 20-án délután páratlan részvétellel ment végbe. Horváth Béla ker-tai ágost. evang. lelkész búcsúztatta el az elhunytat. Halálát bánatos özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolja. Elhunytáról a következő gyászjelentést kaptuk:

Özv. Skálák Mihályné szül. Pressing Mária a maga, valamint az összes rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti, hogy forrón szeretett férje, illetve testvér és sógor, Skálák Mihály f. évi augusztus hó 19-én éjjeli 2 órakor életének 54-ik, boldog házasságának 25-ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogult hült teteme f. hó 20-án délután 5 órakor fog az ág. ev. egyház szertartásai szerint a sümegi ág. ev. sirkertben örök nyugalomra térni. Sümegen, 1908 aug. 19-én. Áldás és béke hamvaira!

— **Pályázat.** A Szűcs Lajos elmozdításával megüresedett adóügyi jegyzői állásra Solyom Tivadar főszolgabíró aug. 28-iki határidővel pályázatot hirdet. Javadalma: 1) 1600 K alapfizetés. 2) 300 K lakáspénz. 3. A magánmunkálatokért szabályrendelítleg megállapított díjak. A választás f. hó 29-én lesz. A választásra nagy kilátása van György Elek mostani helyettesnek, aki eddigi működésével a közönség és föllebbvalóinak teljes megalégedését vívta ki. Egyhangú megválasztásra van kilátása.

Lukovich Gábor dr., a sümegi nyilvános jellegű kórház igazgatója a most rendszerezett orvosai állásra pályázatot hirdet. Fizetése 600 K. A pályázók kérvényüket aug. 31-ig Arvay Lajos alispánhoz címezve Lukovich Gábor dr. kórházigazgatóhoz intézzék.

— **Tejszállítás.** Sümegen azelőtt nagy tejmizéria uralkodott. A piacon napirenden volt, hogy összekaptak az asszonyok a tejen és hasznán. Ezt nagyban csökkentette Linter Gyula ukki birtokos, aki naponként szállít egy-egy kocsiat. De a mizéria nem szűnt meg teljesen. Kilátás van rá, hogy végképp megszűnik. Ifj. Tardnyi Ferenc dr. nyilaki nagybirtokos szintén szállít be tejet Sümegre, ha legalább 80—100 literre lesz aláírás. A tej szállítása október 1-én kezdődnek. Ára október 1-től május 1-ig 16, a többi hónapban 14 fillér. A közönségnek nagy érdeke, hogy evvel a mindennapi fontos élelmi cikkel kellőképpen ellátva legyen. Minél több helyről kapja, annál jobban ellátják. Azért biztosítsák az új szállítást is. Evvel a házi-asszonyok még a tejszerzés gondjától is megmenekülnek. Jelentkezni Pető Gyulánál, a polgári kör szolgájánál lehet.

— **Birtokvétele.** A mihályfai Kalcsics-féle birtokot Kukorelly Ferenc pákai jegyző vette meg 56.000 koronáért.

— **Az új szeszadótörvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósborszesz — mint ismeretes — mindentől kapható.

— **Az új lakásbér.** Az állami tisztviselők az 1908. évi állami költségvetés törvénye alapján a f. év utolsó negyedétől kezdve magasabb lakáspénzben fognak részesülni. Régen érzett szükségletet enyhít ezzel a törvényhozás. Az új rendezés szerint az eddigi 4 lakáspénz osztály helyett 7 oszt. lett a következő táblázat szerint. Évi lakáspénz I. fiz.

oszt.-ban 3000, 2500, 2000, 1600, 1300, 1000, 900, 800, K. II. fiz. oszt.-ban 2700, 2250, 1800, 1440, 1170, 900, 810, 720, K. III. fiz. oszt.-ban 2400, 2000, 1600, 1280, 1040, 800, 720, 640, K. IV. fiz. oszt.-ban 2200, 1750, 1400, 1120, 910, 700, 630, 560, K. V. fiz. oszt.-ban 1800, 1500, 1200, 960, 780, 600, 540, 480, K. VI. 1500, 1260, 1000, 800, 650, 500, 450, 400 K. VII. 1200, 1000, 800, 640, 520, 400, 360, 320, K. Altisztek és szolgák I. fiz. oszt.-ban 400, II. ban 360, III. ban 320, IV. ben 280, V. ben 240, VI. ban 200, VII. ben 160, K. A kormány a városok beosztásánál alapul vette a IX. fizetési osztálynak megfelelő lakások tényleges bérének átlagát és ezek összeírását az illetékes pénzügyigazgatóságokra bízta. A törvény az 1907. XXVI. törvény cikkel állami tisztviselőknek nyilvánítt tanítókra nem terjed ki. A tanító még mindig a legmósbabban díjazott alkalmazottja az államnak, a 4 osztályt végzett irnokok mögött van, holott a legfontosabb funkciót végzi.

— **Gyászjelentés.** Részvétellel közöljük a következő gyászjelentést: Alulírottak a maguk és az összes rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy a legjobb atya, nagyatyja és dédátya, szirantai Fejér Ignác nyug. püsp. főszámvéve f. évi augusztus hó 21-én reggeli 7 órakor életének 85-ik évében hosszas szenvedés után végelgyengülésben elhunyt. A megboldogult hült teteme f. hó 22-én délután 6 órakor fog a róm. kat. egyház szertartásai szerint a sümegi róm. kat. sírkertben örök nyugalomra térni. Az engesztelő szent miseáldozat a megboldogult lelki üdvéért f. hó 22-én reggel fél 8 órakor fog a sümegi plébánia-templomban az Úrnak bemutatlaini. Sümegen, 1908 aug. 21. Áldás és béke hamvaira!

— **Egy kiváló bíró halála.** Nagy veszteség érte a magyar jogászvilágot. Fényes tehetségű tagja, Hérics Tóth János kuriai tanácselnök folyó hó 17-én Zalaegerszegen, ahol szabadságidejét töltötte, 67 éves korában meghalt. Holt tetemét Nagykanizsára szállították, ott augusztus 20-án nagy részvétellel temették el. Halálát kiterjedt rokonsága, köztük veje: *Thassy Gábor dr. vármegyei tiszti főorvos és menyé: Hérics Tóth Lajosné szül. Gyömörey Kata* is gyászolja. Hérics Tóth János 1841. november 7-ikén Zalaegerszegen született. Kötőben végezte el a gimnáziumi és jogi tanulmányait s 1866-ban Zalavármegye jegyzőjévé nevezték ki. A következő esztendőben, amikor letette az ügyvédi vizsgálatot, vármegyei alügyész, majd 1868-ban polgári törvényszéki ülnök lett. 1872-ben a csáktornyai törvényszék elnökévé nevezték ki. Innen három év múlva a soproni kir. törvényszék elnöki székébe került, 1890-ben kuriai bírói ranggal ruházták fel, 1895-ben pedig a budapesti királyi tábla tanácselnökévé nevezték ki. 1906. április 19-ike óta mint tanácselnök a kuria negyedik bíntető tanácsát vezette. Mióta ez állását elfoglalta, folyton betegeskedett. Az elhunyt bíró egyike volt a kiveszőben levő táblabírói típusoknak és szíve sugallatát követve, tágitott a büntető paragrafusok békőin.

— **Versenytilalom mellett való eladás bizonyítandó.** M. és C. gyári cég a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszék előtt lefolyt perének substratúmat Gr. J. szásvárosi gyógyszerész ellen 1721 K vételár-tartozás és járuléka képezték. Alperes azzal védekezett, hogy ő a kérdéses gyártmányokat D. Gy. felperes cég utazójától oly feltétellel vette meg, hogy a cég Szásvároson senkinek másnak el nem ad és így alperes versenyen kívül fog állani. Ennek dacára a felperes cég Szásvároson másoknak is kínált és adott el hasonló árukat, ennél fogva a versenytilalom megszegése következtében igényt nem tarthat. A megrendelő levél a versenytilalom kikötéséről mit sem tartalmazván, alperes annak fennforgását tanukkal kísérelte meg beigazolni, a bíróság azonban a tanuvallomásokat részint aggályosoknak, részint érdekeltségéből származóknak minősítván, alperest a kereseti összeg és járuléka megfizetésében marasztalta. Ez a budapesti ítéletábla által jóváhagyott ítéletet a Kuria is megerősítette azzal, hogy a

kérdéses kikötés be nem tartása az üzletet semmissé teszi ugyan, de csak akkor, ha a versenytilalom határozottan kikötöttet és eladó által bebizonyítottan elfogadlatott.

— **A takarékpénztár csalója.** Vakmerően csalta meg az alsólendvai takarékpénztárt egy parasztember. Hamis nevet mondott be, kölcsönt kért. A takarékpénztár egyik tisztviselője, miután meggyőződött arról, hogy a bementett név gazdájának nagy kiterjedésű, tehermentes birtokai vannak Lentikápolnán, átadott neki egy adóslevelet, amelyre a csaló két nevet ráhámisított és az így felvett kétezer koronányi összeggel eltűnt a környékről. Hosszu kutatás után a csendőrség kiderítette az eset részleteit, a szökés módját és már csak napok kérdése, hogy a körmönfont csaló hurokra kerül. Azt hiszik, hogy Csótár György rédicsei lakos volt a csaló, aki el is tűnt a vidékről. Csótár Zakó István lentikápolnai gazdaember nevével hámisította s tanúnak aláírta még Potobszky Károly lenti segédjegyző nevét is. Ez a család még a múlt hónap 23-ika táján történt. Csótár állítólag Toplicára ment, ahol takarékbba tette a 2000 koronát. Itt azonban a legszorgosabb nyomozás dacára sem volt idáig feltalálható, miért is elrendelték körözését. Személyleírása: 60 év körüli, alacsony görnyedt testalkatú, soványarcú, őszbevegyült haju, rövid bajuszu, pórias öltözetű; elfűnésekor fekete téli dolmány, téli nadrág.

— **Elítelt cigányok.** Megirtuk, hogyan kaparintották el Kolompárék Sinka Gáspár tekenyei lakosnak mintegy 60 K örökségét. A sümegi járásbírószék folyó hó 21-én mondott rólok ítéletet. Kolompár Vendel 2, felesége 3 hónapi börtönt kapott.

— **Kimért beteg disznók.** Egy bazi lakosnak megbetegedtek a disznai. Gondolt egyet, hogy kárba ne vesszenek, leölte és kimérte a beteg állatokat. Akik a husból vitettek, maguk ugyan baj nélkül menekültek, hanem a mosléktól disznai elpusztultak. A hatóság megállapította, hogy a disznók orbáncban döglöttek meg. Most a kárvallottak kártérítést követelnek a kimért sertések gazdájától. Emellett a hatóság is megbünteti.

— **Új magyar gyárak.** Pécsi mezőgazdasági gőzmalom és sörgyár rt. cég alatt Pécsen részvénytársaság van alakulóban 1,200.000 K. alaptőkével (1500 drb. 500 koronás részvény) gőzmalom és sörgyár létesítésére. Az új társaság átveszi ifj. Scholz Antal pécsi sörgyárát és azzal kapcsolatosan gőzmalomot épít. A sörgyár értéke 700.000 K. ebből azonban jelzálogi kölcsönre 400.000 koronát levonnak és a hátralékos 300.000 koronából 200.000 koronát részvényekben, 100.000 koronát készpénzben fizetnek a Scholz cégnek.

— **Attila cipőgyár rt.** (Érsekújvár) cég alatt, mint a Magyar Pénzügy írja, új részvénytársaság alakul 300.000 korona alaptőkével (600 darab 500 koronás részvény) A vállalat a legújabb gépekkel napi ezer pár lábbeli gyártására van berendezve.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, akik felejthetetlen drága jó férjem elhunytával mélyszéges fájdalmamat meleg részvétellel enyhíteni iparkodtak, fogadják ez uton is leg-hálásabb köszönetemet. Özv. *Skálák Mihályné.*

— **Új állatvásárok.** Ahogy Pacsa községben a már meglévő két országos vásáron kívül minden év április hó utolsó csütörtökjén, június hó első csütörtökjén, október hó első csütörtökjén országos állatvásár tartassék.

— **Grünfeld J. férfi-szabó Sümegen** ajánlja az őszi és téli idényre dús választékú szövetraktárát, mindennemű férfi ruhák készítésére a legújabb divat és szabás szerint oicso és pontos kiszolgálás mellett. Meghívásra helyben vagy vidéken megjelenik dús választékú mintáival.

— **Egy sötét, közép karban levő födött koci eladó.** Cim a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Vasuti menetrend.

Érvényes május 1-től.

Ukk felé indul:

D. e 5 ó. 48, 10 ó. 34, d. u. 2 ó. 41, és 6 ó 15 perckor.

Tapolca felé indul:

D. e 8 ó. 33, d. u. 12 ó. 19, 4 ó. 19 és esti 8 ó. 5 perckor.

Tegnap ketségbe volt esve a direktor.

Az új operának kellett volna lennie, az összes jegyek el voltak adva és délben mondja hős tenorista, hogy semmi hangja sincs. A színházi orvos 8 napi pihenőt rendelt. Ekkor rohan direktor az első legjobb üzletbe és vesz egy doboz Tay-féle Sodeuer Mineral-pastillát s addig könyörög a tenoristának, míg ez egy pár pasztillát forró tejjel bevesz és aztán még egy párat a szá-jában elolvaszt. No, — és hogy énekelte este? Fényesen. És ezt csak a pasztillák tették. 1 doboz ára 1 K 25 f. Minden gyógyszer-tárba és drogériában kapható.

Főügynökség

Magyarország és Ausztriára:

W. Th. Guntzert, Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak. Gazdasági gépek. Kiszalud-Szállóval szemben.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. uri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Épstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és lisztkereskedő Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SKÁLÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-bárány-choz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

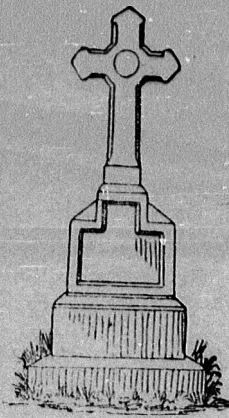
TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

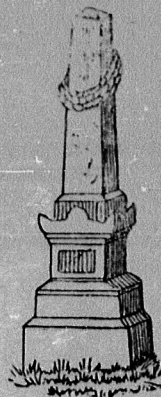
ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköben. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Keszthelyen 25 év óta fennálló

rőfös és divatáru üzletemet más vállalat miatt

feloszlatom

és hatóságilag engedélyezett

végeladást

tartok.

Az összes árukat mélyen leszállított áron árusítom, minélfogva kérem a nagyérdemű közönséget, hogy az olcsó bevásárlásra kedvező alkalmat minél előbb használja fel.

Teljes tisztelettel

Hochstädter Mór
Keszthelyen.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hattyugyógyszertár** által Majna-Frankfurt.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz a kiadóhivatal.

Márkus Salamon Fia cég áruháza

Sümege, Kossuth Lajos ucca.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a tavaszi és nyári idényre: legújabb és legdivatosabb ruhakelmékből, gyapju, pamut, delin, battist, blouzkelmékből, vásznak, paplanok, ingek, nyakkendők, gallérok és kézelőkből. Nyaktűk, ing- és kézelőgombok.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek, függönyök a legjutányosabb árakon.

A nagyérdemű hölgyközönség kívánságának megfelelően, egyes ruháknak és blouzoknak való legfinomabb kelmékből, selymekből dúsválasztéku raktárt tartok.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Sétabotok. Hazai gyártmányú eső- és napernyők.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegeen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegeen.